

La figura de Narcís Monturiol emergeix amb exposicions a Figueres i Barcelona

El Museu de l'Empordà i el Museu Marítim són els escenaris de les mostres sobre el polític i científic figuerenc

CARLES RIBERA / Figueres

● La figura del polític, intel·lectual i científic figuerenc Narcís Monturiol (1819-1885) torna a l'actualitat quan es compleixen 150 anys de l'avarament del submarí

Ictineu amb dues exposicions que, simultàniament, es podran veure a Figueres i a Barcelona. El Museu de l'Empordà és l'escenari des d'avui la mostra *Una veu. Entre utopia i realitat*, més centrada en el

seu pensament i l'entorn humà i polític. Dilluns, al Museu Marítim de Barcelona, a Barcelona es presenta *Immersió. La conquesta del fons del mar*, que gira entorn de la invenció del submarí, l'*Ictineu*,

que li va donar la celebritat a nivell més popular i que el va convertir en un mite que, segons, el comissari de l'exposició, Antoni Roca, recorda els herois de Jules Verne, idealistes, tenaços i fracassats.

La primera aventura nàutica de Narcís Monturiol, segons explica del seu puny i lletra en una carta al seu fill, va ser la construcció, quan era petit, d'una petita embarcació tripulada per una sargantana, que feia lliscar riera de Figueres avall, on avui hi ha la Rambla figuerenca. Aquesta precocitat és només un dels detalls humans que es poden resseguir en la mostra que s'inaugura avui al Museu de l'Empordà, una exposició que, segons la directora del museu, Anna Capella, «no és només per mirar i llegir, sinó també per escoltar». En aquest sentit, la mostra s'articula a partir de cartes i escrits de Monturiol, tant de caràcter pú-

Alguns dels responsables de la mostra, davant d'un retrat de Narcís Monturiol, ahir a Figueres. / C.R.

blic com personals del seu àmbit familiar, que es poden anar escoltant en diferents punts del recorregut de la mostra, amb l'actor

Pere Ponce donant veu a un Monturiol que parla en castellà perquè aquesta era la llengua en què va escriure. La mostra es com-

pleta amb retrats de Monturiol de diferents artistes, entre ells Ramon Martí Alsina, documents i llibres de l'època i algunes de les cartes personals comprades recentment per la Biblioteca de Catalunya i que han estat transcrits pel comissari de la mostra, Antoni Roca, expressament per a l'exposició.

En la presentació que va fer ahir Antoni Roca, va explicar que aquesta exposició permet «aprofundir en la trajectòria de Monturiol, alhora que obre camins futurs de recerca», segons va dir. El regidor de Cultura de l'Ajuntament figuerenc va remarcar que la recuperació de la figura de Narcís Monturiol se suma a la del músic Pep Ven-

tura, com una de les activitats més importants del programa de la Capitalitat de la Cultura Catalana que exerceix Figueres durant aquest any.

Aquesta exposició, i la del Museu Marítim de Barcelona, tenen també el suport de la Societat Estatal de Commemoracions Culturals.

Barcelona i la navegació submarina

● El 28 de juny del 1859 se submergia per primer cop, al port de Barcelona, l'*Ictineu*. Aprofitant l'efemèride, el Museu Marítim de Barcelona presenta l'exposició *Immersió, la conquesta del fons del mar*, una iniciativa que repassa l'obra tècnica de Monturiol, alhora que recorre l'evolució de la navegació submarina.

Missé, Monturiol (centre) i Oliu, els tres primers tripulants de l'*Ictineu*. / MMB

Republicà i «vernità»

● Narcís Monturiol i Estarriol, nascut a Figueres el 1819 en una família de boters, estudiant de dret fracassat, ben aviat es dedica a l'activitat política. Company ideològic de Josep Anselm Clavé, Francesc Sunyer i Capdevila o Ildefons Cerdà, té una trajectòria vital tan accidentada com el republicanisme del XIX. Influenciat pel socialisme utòpic, participa en bullangues i aixecaments, munta una impremta a Barcelona, des d'on impulsa periòdics progressistes de vida efímera, és empresonat i embargat per deutes, i per sobreviure arriba a fer de pintor retratista (una de les obres es pot veure al Museu de l'Empordà). Exiliat a Cadaqués, s'obsessiona per la navegació subma-

rina relacionada amb la pesca del corall i s'embarca en la seva empresa més mítica, el *Proyecto de navegación submarina. El Ictineu o barco-pezu*, projecte que l'acabarà portant a la glòria efímera i a la ruïna total. Aquest perfil el converteix, segons el comissari Antoni Roca, en *vernità*. «Com els personatges del seu contemporani Jules Verne, Monturiol és un heroi idealista que fracassa just a tocar de l'objectiu». Mor, el 9 de setembre de 1885, a casa de la seva filla, a Sant Martí de Provençals, sense haver trobat editor per al seu testament vital, *Ensayo sobre el arte de navegar por debajo del agua*. El llibre veurà la llum sis anys després i el 1919 serà traduït al català per Carles Rahola.

GIRONA

La Simfònica de Cobla i Corda estrena «Inoblidables»

● Girona. La Simfònica de Cobla i Corda de Catalunya, formada per l'Orquestra de Cambra de l'Empordà i la cobla La Principal de la Bisbal, va presentar ahir el seu segon disc, *Inoblidables*, en un concert a la sala simfònica de l'Auditori de Girona, patrocinat per l'empresa Metalquimia. / LLUÍS SERRAT

118042381541W

IX Fira Medieval
LLORET DE MAR
21 i 22 de novembre de 2009

Comerc Catalunya, Generalitat de Catalunya, Ajuntament de Lloret de Mar, Lloret de mar, Cambra de Comerç de Girona